Dosarul nr. 2r-3306/23
(2-23126085-02-2r-29092023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Tatiana Balan

D E C I Z I E

26 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Iurie Cotruță și Ion Țurcan

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de SRL „Langraft" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, emisă la cererea înaintată de Societatea Comercială „Langraft" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea Comercială „Langraft" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Edif-Constr" și Mariei Vieru cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

La 30 august 2023, SC „Langraft" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Edif-Constr" și Mariei Vieru cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 septembrie 2023 a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Langraft" SRL.

Odată cu depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv pe mijloace bănești din conturile bancare ce aparțin pârâtelor SRL „Edif-Constr" și Mariei Vieru, în limita valorii acțiunii.

În motivarea cererii a indicat că, din cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate rezultă că, obiect al litigiului în cauză este încasarea unei sume de bani imense în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, iar în condițiile prescrise de lege, luarea măsurilor de asigurare privitor la suma imensă este adecvată cerințelor înaintate, or, prin neaplicarea acestor măsuri ar exista posibilitatea creării unor dificultăți judecătorești sau ar face imposibilă executarea

hotărârii judecătorești în cazul admiterii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, a fost respinsă cererea depusă de către Societatea Comercială „Langraft" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ca neîntemeiată.

La 21 septembrie 2023, SRL „Langraft" a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și emiterea unei decizii, prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești care aparțin cu drept de proprietate pârâților, în limita valorii acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că prin decizia de respingere a cererii de asigurare a acţiunii, judecătorul şi-a motivat decizia dată cu faptul că „reclamanta nu a prezentat probe care ar argumenta că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, adică argumente justificative, ce ar rezulta din pericolul de dispariţie, degradare, înstrăinare sau risipire a bunurilor, că pârâtele vor purcede la înstrăinarea bunurilor în scop de a se eschiva de la executarea unei eventuale hotărâri", iar prin aplicarea unei astfel de măsuri, s-ar depăşi scopul asigurării acţiunii şi ar echivala cu un abuz.

Recurentul consideră neîntemeiată această concluzie şi implicit - decizie (încheiere) a instanţei ea fiind pasibilă anulării potrivit următoarelor considerente.

După cum a menţionat şi în cuprinsul cererii iniţiale, obiect al litigiului în cauză este încasarea unei sume de bani imense în temeiul contractului de vînzare-cumpărare iar în condiţiile prescrise de lege, luarea măsurilor de asigurare privitor la suma globală amintită mai sus, este adecvată cerinţelor înaintate, iar prin neaplicarea acestor măsuri ar exista posibilitatea creării unor dificultăţi judecătoreşti sau ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti în cazul admiterii acţiunii.

Există posibilitatea ca pârâtul să se eschiveze de la achitarea sumei de bani prin utilizarea metodei de înstrăinare şi grevare a bunurilor, ca în consecinţă şi în prezența unei eventuale hotărâri judecătoreşti în favoarea reclamantului, în caz de admitere a acţiunii, aceasta să nu mai poată fi executată. Deci, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri în caz că aceasta va fi luată în detrimentul pârâtului.

Primordial, ţine să menţioneze că este adevărat că probe despre intenţia unor potenţiale înstrăinări sau pierderi ale bunurilor acestora nu deţine, dar reclamantul nici nu are de unde să posede asemenea informaţii, neavând capacităţi de investigaţie operativă sau de acumulare de informaţii, prin urmare doar această condiţie nu poate servi drept temei de refuz în admiterea cererii de asigurare.

Totuşi, în întreg capitolul XIII din Codul de procedură civilă întitulat "Asigurarea acţiunii", cuvântul "probe" nu se regăseşte. Dimpotrivă, potrivit prevederilor art.177 din Codul de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Prin urmare sintagma "reclamanta nu a prezentat probe care ar argumenta că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii..." nu poate fi reţinută drept temei de respingere a cererii de asigurare.

Este relevantă atitudinea pârâtelor faţă de reclamant. Astfel, pârâtele au încetat să mai răspundă apelurilor reclamantei legat de stingerea datoriilor formate pe parcursul perioadei de raport. Se pare că pârâtul „Edif-Construct" nu şi-a manifestat nici o intenţie spre soluţionarea litigiului până la adresarea în instanţă, iar între timp, şi-a modificat şi adresa sediului fără a comunica despre aceasta reclamantului, manifestând astfel o atitudine nepăsătoare faţă de obligaţiunile sale ştirbindu-şi imaginea şi încrederea, lezând astfel, principiul bunei credinţe. Orice creanţă neachitată la timp, constituie un disconfort, iar cazul de raport nu constituie o excepţie.

După cum a menţionat, obiect al litigiului îl constituie încasarea unei sume impunătoare de bani. În paralel cu lipsa de atitudine din partea pârâţilor faţă de datoriile acumulate, în condiţiile socio-economice actuale, reclamanta are de achitat salarii şi impozite. Înafară de aceasta, odată cu aflarea despre cererea de chemare în judecată, pârâtele pot întreprinde măsuri de înstrăinare a bunurilor materiale şi monetare. În acelaşi timp, prin neaplicarea măsurilor asigurătorii, reclamantul suportă pierderi şi are de suportat doar prejudicii morale şi materiale iar pârâţii - numai beneficii, iar această situaţie prin urmare nu se încadrează în esenţa principiului de egalitate a părţilor în proces. Doar prin aplicarea măsurilor asigurătorii v-a fi posibilă executarea unei hotărâri judecătoreşti finale, iar totodată, se v-a putea impulsiona pârâta să achite datoria restantă.

La 29 septembrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei şi soluţionarea problemei în fond prin emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor şi mijloacelor băneşti ale intimatelor, în limita valorii acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acord cu prevederile art. 181 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de

depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reține că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 04 septembrie 2023, iar cererea de recurs împotriva acesteia a fost depusă în termen legal, la 21 septembrie 2023, or, copia încheierii contestate a fost recepționată de parte la 08 septembrie 2023, conform avizului de recepție anexat.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În acord cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul civil reţine că la 30 august 2023, SC „Langraft” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Edif-Constr” și Mariei Vieru cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Odată cu depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv pe mijloace bănești din conturile bancare ce aparțin pârâtelor SRL „Edif-Constr” și Mariei Vieru, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, a fost respinsă cererea depusă de către Societatea Comercială „Langraft” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ca neîntemeiată.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, Societatea Comercială „Langraft” Societate cu Răspundere Limitată a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Instanța de recurs consideră argumentele recurentului întemeiate, iar încheierea contestată neîntemeiată şi pasibilă casării, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la

cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Sub acest aspect, Colegiul civil notează că asigurarea acţiunii reprezintă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătoreşti în cazul admiterii cerinţelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanţiile principale ale apărării drepturilor cetăţenilor şi persoanelor juridice.

În acord cu prevederile art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În corespundere cu prevederile art. 177 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. (…). Cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înştiinţarea pârâtului şi a celorlalţi participanţi la proces.

Reieșind din prevederile normelor de drept enunțate, se reține că asigurarea acțiunii poate fi acceptată doar în prezența condiției prevăzută de norma de drept indicată: că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind prezente condițiile de rezonabilitate și temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii; probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurare a acțiunii și menținerea echilibrului între interesele reclamantului și ale pârâtului.

Așadar, ținând cont de faptul că măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor pârâților asupra mijloacelor bănești din conturile bancare, bunurile mobile și imobile ce le aparțin, fiind reglementată în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului (care pot fi provocate de tergiversarea procesului judiciar, eventualele acțiuni de înstrăinare a bunurilor și proasta administrare a mijloacelor bănești și imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acțiunii) și având în vedere obiectul acțiunii și valoarea impunătoare a acțiunii în sumă de 219869,69 lei, instanța de recurs consideră neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii cererii de asigurare a acțiunii.

La caz, reieșind din caracterul patrimonial al litigiului dintre părți, la cererea de chemare în judecată fiind anexat contractul de vînzare-cumpărare, facturi, actul de verificare al decontărilor, și având în vedere că valoarea acțiunii este

impunătoare, instanța de recurs consideră că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar putea crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că scopul măsurii de asigurare a acțiunii este pe deplin realizat prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești din conturile bancare a intimaților SRL „Edif-Construct" și Vieru Maria în limita valorii acțiunii în mărime de 219869,69 lei, în limita valorii acțiunii.

Or, potrivit prevederilor art. 176 alin. (2) CPC, judecătorul sau instanţa de judecată, aplicînd ca măsură de asigurare sechestrarea bunurilor, urmează a ţine cont de valoarea revendicărilor din acţiune. Prin urmare, este important ca judecătorul sau instanţa de judecată să verifice dacă reclamantul a indicat corect valoarea acţiunii în strictă conformitate cu prevederile art. 87 CPC.

Astfel, potrivit art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, valoarea acţiunii se determină: a) din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Colegiul civil constată că instanţa de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii, nu a analizat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor reclamatului privind aplicarea măsurilor de asigurare, faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti, în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate, iar ca urmare a pronunţat o soluţie greşită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul instanței de fond cu privire la faptul că reclamantul/recurent, la depunerea cererii de asigurare a acțiunii, nu a motivat suficient, nu a probat necesitatea aplicării măsurii de asigurare solicitate și nu a demonstrat prin probe faptul că în caz de neaplicare a acestei măsuri, va fi imposibilă executarea hotărârii judecătoreștii respective.

La acest capitol, instanța de recurs ține să sublinieze faptul că obligația de a prezenta probe incumbă părții doar atunci când se pune problema dovedirii unor fapte *(lato sensu)* consumate, nefiind posibilă din motive obiective prezentarea probelor în vederea dovedirii unui fapt viitor, eventual.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile pe care le deține pârâții/intimați, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii în partea aplicării sechestrului pe bunurile și mijloacelor bănești ale pârâților-intimați în limita valorii acțiunii, iar încheierea de respingere a cererii de aplicare a măsurii asigurătorii drept neîntemeiată.

Instanța de recurs relevă că în cauza CtEDO nr. 18465/91 Air Canada vs.

Regatul Unit (p. 32 şi 33), Curtea a reţinut că măsura sechestrului judiciar (în speţă - sechestrul asigurator) reprezintă o reglementare a folosinţei bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel că titularului îi este limitat atributul de folosinţă din componenţa dreptului de proprietate.

În altă ordine de idei, în cauza Prodan vs. Moldova (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6§1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal; în acest fel, el cuprinde „dreptul la o instanţă, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile, constituie un aspect. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a netemeiniciei încheierii judecătorești care duc la casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa încheierea primei instanțe şi de a soluționa prin decizie problema în fond prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii SRL „Langraft” cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești din conturile bancare și asupra bunurilor mobile și imobile, ce aparțin pârâților/intimați, în limita valorii din acțiune.

În conformitate cu art. 174, 175 alin. (1) lit. a), 427 lit. c), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de SRL „Langraft”.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 septembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea Comercială „Langraft” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Edif-Constr” și Mariei Vieru cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, şi emite o nouă încheiere, prin care:

Admite cererea SRL „Langraft” cu privire la asigurarea acțiunii.

Aplică sechestru asupra mijloacelor bănești din conturile bancare și asupra bunurilor imobile și mobile ce aparțin cu drept de proprietate pârâților SRL „Edif-Construct”, c/f *****, și Vieru Maria, c/p *****, în limita valorii acțiunii, în mărime de 219869,69 (două sute nouăsprezece mii opt sute șaizeci și nouă, 69)

lei.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan